

Voorbeeldopgave

(α) Bewijs met natuurlijke deductie:

$$(A \rightarrow (B \wedge C)) \vdash ((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)).$$

(β) Laat ook zien dat

$$(A \rightarrow (B \wedge C)) \models ((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)).$$

(γ) Bewijs met volledige inductie dat

$$\vdash (A \rightarrow (B_0 \wedge \dots \wedge B_n)) \rightarrow ((A \rightarrow B_0) \wedge \dots \wedge (A \rightarrow B_n)).$$

Bij α : Om te laten zien dat

$$(A \rightarrow (B \wedge C)) \vdash ((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)).$$

moeten we dus een bewijs geven in natuurlijke deductie waar we $(A \rightarrow (B \wedge C))$ als aanname mogen gebruiken. Het volgende bewijs volstaat:

$$\frac{\frac{\frac{A \rightarrow (B \wedge C) \quad [A]_1}{B \wedge C} \rightarrow E \quad \frac{B \wedge C}{B} \wedge E_l}{(A \rightarrow B)} \rightarrow I_1}{(A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)} \wedge I \quad \frac{\frac{\frac{A \rightarrow (B \wedge C) \quad [A]_2}{B \wedge C} \rightarrow E \quad \frac{B \wedge C}{C} \wedge E_r}{(A \rightarrow C)} \rightarrow I_2}{(A \rightarrow C)} \rightarrow I_2$$

Bij β : Als we nu willen laten zien dat

$$(A \rightarrow (B \wedge C)) \models ((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)).$$

moeten we dus heel precies de definitie van $\Gamma \models \varphi$ nagaan. Dit is definitie 1.2.4 uit Logic and Structure. Neem dus een valuatie v zo dat $v(A \rightarrow (B \wedge C)) = 1$. We willen nu aantonen dat $v((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)) = 1$. Omdat $v(A \rightarrow (B \wedge C)) = 1$ en wegens de definitie van valuatie (definitie 1.2.1.) hebben we dus dat ofwel $v(A) = 0$ ofwel $v(B \wedge C) = 1$ (of allebei). Wederom wegens de definitie van valuatie's hebben we dus dat ofwel $v(A) = 0$ ofwel ($v(B) = 1$ en $v(C) = 1$). We gaan de beide mogelijkheden na.

$v(A) = 0$

In het geval dat $v(A) = 0$ hebben we dus (wederom wegens de definitie van valuatie's) dat $v(A \rightarrow B) = 1$ en $v(A \rightarrow C) = 1$. Nog een keer de definitie van valuatie toepassen levert $v((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)) = 1$.

$v(B) = 1$ en $v(C) = 1$

Omdat $v(B) = 1$ hebben we dus wegens de definitie van valuatie's dat $v(A \rightarrow B) = 1$. Omdat $v(C) = 1$ hebben we dus wegens de definitie van valuatie's dat $v(A \rightarrow C) = 1$. Nog een keer de definitie van valuatie toepassen levert $v((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)) = 1$.

In beide gevallen kunnen we $v((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)) = 1$ concluderen dus zijn we klaar. (Merk overigens op dat redeneren met disjunctie in de meta-logica precies zo geschiedt als in het formele systeem!)

Bij γ : We komen nu toe aan het inductief bewijs en gaan dus met onze mantra aan de slag.

Te Bewijzen:

$\forall n \in N \vdash (A \rightarrow (B_0 \wedge \dots \wedge B_n)) \rightarrow ((A \rightarrow B_0) \wedge \dots \wedge (A \rightarrow B_n))$.

Bewijs: Met efficiënte notatie¹ kunnen we dus de te bewijzen stelling als volgt formuleren:

$$\forall n \in N \quad \vdash (A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^n B_i) \rightarrow (\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))$$

Het bewijs gaat met inductie naar n .

- Basis: Als $n = 0$ moeten we laten zien dat $\vdash (A \rightarrow B_0) \rightarrow (A \rightarrow B_0)$. Het volgende bewijs volstaat:

$$\frac{[(A \rightarrow B_0)]_1}{(A \rightarrow B_0) \rightarrow (A \rightarrow B_0)} \rightarrow I_1.$$

Merk overigens op dat dit sneller is dan het volgende bewijs:

$$\frac{\frac{\frac{[A \rightarrow B_0]_1 \quad [A]_2}{B_0} \rightarrow E}{(A \rightarrow B_0)} \rightarrow I_2}{(A \rightarrow B_0) \rightarrow (A \rightarrow B_0)} \rightarrow I_1.$$

- Inductiestap: We moeten nu dus laten zien dat $\vdash (A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^{n+1} B_i) \rightarrow (\bigwedge_{i=0}^{n+1} (A \rightarrow B_i))$ uitgaande van het "feit" dat $\vdash (A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^n B_i) \rightarrow (\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))$. Het volgende bewijs volstaat:

¹In plaats van $C_0 \wedge \dots \wedge C_n$, schrijven we $\bigwedge_{i=0}^n C_n$

$$\begin{array}{c}
\frac{[A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^{n+1} B_i]_1 \quad [A]_2}{\bigwedge_{i=0}^{n+1} B_i} \rightarrow E \\
\frac{\bigwedge_{i=0}^{n+1} B_i}{\bigwedge_{i=0}^n B_i} \wedge E_l \\
\frac{\bigwedge_{i=0}^n B_i}{(A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^n B_i)} \rightarrow I_2 \\
\frac{\bigwedge_{i=0}^n B_i}{(A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^n B_i)} \wedge E_l \\
\frac{(A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^n B_i) \rightarrow (\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))}{(\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))} \text{ I.H.} \\
\frac{(\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))}{(\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))} \rightarrow E \\
\frac{(\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))}{(\bigwedge_{i=0}^{n+1} (A \rightarrow B_i))} \rightarrow I_1 \\
\frac{(\bigwedge_{i=0}^{n+1} (A \rightarrow B_i))}{(A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^{n+1} B_i) \rightarrow (\bigwedge_{i=0}^{n+1} (A \rightarrow B_i))} \rightarrow I_1
\end{array}$$

Het bewijs $\frac{D}{(A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^n B_i) \rightarrow (\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))}$ I.H. hebben wij vanwege
het "feit" (de aanname) dat
 $\vdash (A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^n B_i) \rightarrow (\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))$. Q.E.D.